

MONITOR WARSZAWSKI.

W WARSZAWIE DNIA 1 KWIETNIA 1826 ROKU, W SOBOTĘ.

Dostrzeżenia meteorologiczne w Warszawie.

		Cieplomierz R.		Barometr.		Wiatr.		Stan nieba.
Dnia 30 Marca	Z rana . . .	Stopni ciepła . . .	+ 5	Cali 27 linii	3,8	Poludniowy	Poludniowo-zachodni	Deszcz.
	Po południu . . .	Stopni ciepła . . .	+ 5	"	5,4	Poludniowo-zachodni	Poludniowo-zachodni	Chmurno.
	Wieczorem . . .	Stopni zimna . . .	- 2	"	7,3	Poludniowo-zachodni	Poludniowo-zachodni	Gwiazdy.
31	Z rana . . .	Stopni zimna . . .	- 1	Cali 27 linii	8,0	Poludniowo-zachodni	Poludniowo-zachodni	Chmurno.
	Po południu . . .	Stopni ciepła . . .	+ 5	"	8,5	Poludniowo-zachodni	Poludniowo-zachodni	Chmurno.
	Wieczorem . . .	Stopni ciepła . . .	0	"	9,2	Poludniowo-zachodni	Poludniowo-zachodni	Chmurno.

Kommissya Woiewództwa Mazowieckiego.

Podnie do publicznej wiadomości, że w biurze Kommissarza obwodu warszawskiego, na dniu 4 Kwietnia r. b. odbędzie się minus licytacya na antreprzyę wystawienia nowęj dzwonicy i oparkanienia cmentarza w mieście Przybyszewie, — którychto budowli, prócz drzewa bezpłatnie z lasów rządowych wydać się mającego, koszta, anszlagiem wyrachowane, ogólnie sumę złp. 1,545, gr. 4, wynoszą; — każdy zatem chęć pojęcia się takowę antreprzyę mający w terminie naznaczonym zgłosić się zechce do Kommissarza obwodu rzezonego, za poprzedzeniem zaopatrzeniem się w wadium $\frac{1}{4}$ części summy anszlagowęj wyrównyujące, lub w inną jakową porękę żadnemu powątpiewaniu nie ulegającą; — gdzie zarazem anszlagi i rysunki wymienionych budowli, oraz warunki do minus licytacyi przyrzecć będzie mógł.

w Warszawie dnia 9 Marca 1826 roku.

Radca Stanu Prezes: R. Rembieliński
Sekretarz Jlny: Filipecki.

WARSZAWA.

— Do Numeru dzisiejszego załączamy Programma, podług którego dnia 4 b. m. odbędzie się Obchód Żałobny po wiekopomnej pamięci Najjaśniejszym ALEXANDRZE I, Cesarzu wszech Rosssy Królu Polskim.

— W tych, dniach wyjechała z Warszawy do Petersburga Deputacya mająca złożyć u stop tronu Najjaśniejszym MONARCHY hołd zaprzysiężony wierności w imieniu narodu polskiego.

Przewodniczy tęj Deputacyi JO. Xiąże Drucki Lubeczki, Minister przydujący w Kommissyi Rządowęj Przychodów i Skarbu, a skład iey jest następujący:

Z grona Senatu:

JW. JX. Prażmowski, Biskup płocki.

— Hr. Bniński, Senator Kasztelan.

Z grona Izby Poselskięj:

JW. Józef Hr. Krasieński, Poseł Powiatu łońskiego.

— Jan Kuzniczew, Deputowany cyrku lu VII M. S. Warszawy.

— W dniu 29 m. i r. b. odbył się seymik powiatu warszawskiego w sali Konserwatorium muzycznego, pod laską JW. Floryana Znamierowskiego Marszałka, Sędziego pokoju Wydz. 3 powiatu i miasta Warszawy. Po zagaieniu posiedzenia przez W. Jana Leskiego Kommissarza obwodu warszawskiego orderu ś. Stanisława II klasy kawalera; JW. Marszałek w mowie swoięj wystawił cel zwołania seymiku, i zaprosił na Assessorów JW. Karola Woydę, Radcę stanu,

Prezydenta M. i P. M. S. W. orderów kawalera, i JW. Juliana Ursyn Niemcewicza, Sekretarza Senatu orderów kawalera; na Sekretarza powtórny raz W. Ludwika Lutostańskiego, obywatela. Po dopełnieniu wszelkich solenności wybranymi zostali na Radców woiewódzkich z powiatu warszawskiego JW. Floryan Znamierowski Marszałek, i Ludwik Lutostański Sekretarz seymiku.

z Berlina 20 Marca.

— Dnia 22 b. m. wrócił do tutejszęj stolicy Dr. Ehrenberg z podróży przez Egipt, Nubią, Abissynią, Arabią i Syryą, na którą prawie sześć lat strawił. Poprzedził go trzema tygodniami towarzyszył podróży iego Falkenstein.

Obadwa w podróży przez Wiedeń, Pragę i Drezno odzyskali zupełnie zdrowie, dawniejszymi trudami nadwreżone.

D. Ehrenberg zajmie się naprzód ścisłyszem wypracowaniem przedmiotów natury przez niego i towarzysza iego, nieszczęściem, w Mussara zmarłego, nadesłanych, i spodziewać się należy, iż wkrótce ogłosi światu obszerny raport o swych przedsięwzięciach i doświadczeniach.

— Pocięszającą jest wiadomość o stanie kwitnym warsztatów okrętowych w wschodnich Prusach. W Królewcem samym stoi 8 okrętów; między niemi jeden o 300 łasztach, na warsztacie. Wiele bardzo budują na rachunek kupców hamburskich. Niesłychana jest ilość dębiny sprowadzonej do warsztatów budowy okrętów.

z Rzymu 6 Marca.

— Gazeta powszechna donosi. — Mocno tu mówią o bulli którą Oyciec Ś. miał wydać do wszystkich prawowiernych katolików, wzywając ich do ścigania i zgładzania sekt politycznych, których zamiar był obalenie tronu i ołtarza, zawichrzenie publicznej spokoyności i rozszerzenie wszędzie zabójstw, przy rozprzężeniu wszelkich ustaw sprawiedliwości. Oyciec Ś. nie tylko zwywa, ale nawet rozkazuje wiernym, użyć wszelkich w ich mocy będących środków, aby częścią odkryć iuz istnące tak nazwane skryte towarzystwa, częścią nie dozwolić tworzeniu się nowych. Bulla ta została w konsystorskięj drukarni w 500 exemplarzach wybita, i wkrótce rozesłaną będzie za granicę.

— X. Kaschiur, dawniey przeznaczony na Metropolitę w Egipcie, skazany został przez inkwizycyę ś. na dożywotne więzienie. Pozwolono mu przechadzać się

codziennie przez dwie godzin po ogrodzie, w którym, w zwykłym ubiorze duchownego, ma się zajmować hodowaniem kwiatów. Więzienia w inkwizycyjnym pałacu sąto czysto utrzymywane, przywoicie umeblowane, a nawet i wesołe pokójki, które nie byłyby do więzień podobne iż nikt przez nie wyrzecć nie może. Utrzymanie uwięzionych nie tylko jest dobre i posilne, ale nawet wyborne. To tylko czytają co im dadzą; a co piszą bywa sądowi poprzednio udzielone.

Wiadomości z Grecyi.

— z Livorno dnia 4 Marca — Missolonghi broni się ciągle z odwagą bohaterską; lecz 13,000 ludności potrafił się długo opierać głodowi, którego natarczywość srozsza niż wszelkich barbarzyńców? Cztery fregaty egipskie pod dowództwem oficerów chrześcician blokują miasto od strony morza, a kanonierowie francuzcy strzelają do niego od strony lądu. Tutejszy aient Baszy egipskiego odebrał pieniądze i rozkaz przyspieszenia roboty około 2ch fregat budujących się na naszych warsztatach. Mają się one razem spotkać z drugimi dwoma fregatami które w Marsylii sprzedano. Już przed trzema laty tak że sprzedano w Marsylii dwie fregaty Deiotwi algierskiemu, i dla tego oddawna iuz Marsylię zwańo miastem Turków. To jest pewna że dwaj deputowani greccy Orlandos i Luriotis na prozbę, o pozwolenie budowania dwóch fregat w jednym z portów francuzkich, odmawiającą od Ministrów odebrali odpowiedź.

z Madrytu 11 Marca.

— Donoszą z Gibraltaru, że wyprawa braci Bazan przygotowana była od dwóch miesięcy i że czekańo tylko wiadomości z Kartageny, gdzie wszystko do buntu usposobiono. — Dwaj bracia Bazan przez długi czas mieszkali w Londynie, i tam utworzyli zamysł, który się im tak nieszczęśliwie powiodł. — Oto ieszcze niektóre szczegóły tego wypadku.

Gdy oddział ochotników króleskich dościgał Sellesa i pięciu ludzi będących przy nim, Selles na okrzyk kto idzie? odpowiedział Wolność! Lecz w teyże chwili odebrał raz śmiertelny.

Starszy z braci Bazan, naczelnik bandy, był naprzód postrzelony w rękę o pół mili od mieysca gdzie go schwymano, zwanego Barranco de Aquas; — nim go nięto drugi raz ugodzony został kulą, która prze-

strzeliwszy mu rękę i piersi zrzuciła go z konia. Brat jego będący przy nim zeskoczył natychmiast, chcąc mu dopomóc aby szedł dalej. W chwili gdy obadwa spadli na ziemię, ten który nie był raniiony przyłożył bratu pistolet do ucha, lecz pistolet spalił na panewce. Toż samo stało się z drugim pistoletem, którym sam chciał się zabić. Widząc naówczas, że mu się jego zamiar nie udał, rzucił je z wściekłością.

Starszy Bazan, śmiertelnie ranny, otrzymał od royalistów wszelką pomoc iakię się ludzkość dopomina; pozostał w *Novelda*, aby przyszedł do sił i uczynił iakie zeznanie jeżeli będzie mógł.

Nieiaki *Arquetes*, sławny kontrabandzista, jeden z naczelników téj bandy, uszedł, lecz nałożono cenę na głowę jego.

Trzy statki rewolucjonistów krążyły koło brzegów, przy których wylądowanie nastąpiło; lecz użyte środki ostrożności, uwalniają od obawy.

Generalny Kapitan Walency, w swoim raporcie do Ministra wojny bardzo wychwala ochotników króleskich i donosi, że, dzięki boskiej Opatrzności, która czuwa nad Hiszpanią, to nowe stronnictwo rewolucjonistów iak dym się rozproszyło. Donosi także, iż buntownicy schwytni z bronią w ręku będą rozstrzelani stosownie do postanowienia z dnia 17 Sierpnia r. z. i że mała liczba tych którzy są rozproszeni dozna tegoż samego losu.

— Listy autentyczne odebrane z Portorico donoszą, że bryg marynarki króleskiej schwytał cztery statki korsarzy powstańców, i przyprowadził je do portu.

— Wiadomości z wyspy Kuba są zawsze pomyślne, — nie lękają się tam ani Boliwara, ani groźb jego.

— Pomiędzy papierami znalezionemi u Bazana znajduje się upoważnienie „ tymczasowego hiszpańskiego narodowego rządu w Londynie ” w moc którego Bazan może wszędzie, gdzie mu się sposobność nastręczy, wylądować i na rząd króleski uderzać. Don Juan Fernandez Bazan, brat Don Antonia, został rozstrzelany z Figuera i z innymi konstytucjonistami w Orihuela; iednakowoż Pułkownik Antonio Bazan, ciężko chorujący z powodu czterech ran odebranych, nie został ieszcze straconym. Z resztą rząd zdaie się być bardzo dobrze uwiadomionym o poruszeniach konstytucjonistów: wydał on rozkaz kilku pułkom do wyruszenia ku Santander i Asturyi; poszły tam już w pochód dwa pułki z Valladolid i Valencia. Nie dotąd nie zmieniono w wydanych urzędzeniach przy wylądowaniu Bazana. Jeneral *Montes* rozciągnie się z swoim obserwacyjnym korpusem, złożonym z 3,000 ludzi od Walency aż do cieśniny gibraltarskiej. Piemontczyków emigrantów będących aż do téj chwili w Barcelonie, przymuszono do wyjazdu.

z Paryża 19 Marca.

— Wichrabia *Bonald* wydał świeżo piśmko o wolności druku; radzi on aby sami drukarze byli odpowiedzialni za pisma z ich drukarni wyszłe.

— Wszystkie doniesienia osób najsławniejszych położenia Stanów Zjednoczonych mówią, iż symptomata nader godne uwagi okazują się w nich od niejakiego czasu, toiest: osłabienie zasad wyłącznych demokratycznych, które powodowały od tak dawnego czasu czynnościami rządu. Gwałto-

wny i przesadny system Panów *Jefferson* i *Madison* zdaie się utracac codziennie stronników, podczas gdy umiarkowane stronnictwo, wyobrażane w niejakim sposobie przez *P. Adams*, nabywa codziennie nowęj mocy. (Zewsząd naglą na Pana *Adams* aby wysłał do Francyi nadzwyczajnego Posła, w celu domagania się wynagrodzenia należnego Zjednoczonym Stanom. Sądzą, iż *P. Adams* przychylił się do tego.)

— Dziennik *Konstytucjonista* z dnia 16 Marca zawiera następującą potwarz przeciwko Francyi.

„ Francuzka artyleria oblegająca *Misolonghi*, wysłaną została w zeszłym roku przez francuzkie ministerstwo. Wszystkie osoby wybrane zostały z rozkazu ministra wojny z różnych pułków artylerii. Żołnierze tworzący toż wojsko mają tenże sam stopień w pułkach. Niepowiedziano im o ich przeznaczeniu.“

Konstytucjonista zapomniął, iż mniemani Francuzi, którzy zawoły przyieli, poszli iedynie za zdaniem człowieka, którego on ciągle wystawia za przedmiot naszego uwielbienia i że sami seidowie tego, który powiadał w egipskich piramidach że *Mahomet* był boskim prorokiem, walczą dziś przeciwko Grekom. Ci Francuzi są tyle Francuzami ile i *Konstytucjonista*.

(Et.)

— Anglicy zagrożeni są ciężką wojną w północnych Indyach; albowiem naczelny dowódzca wojsk angielskich w Azji, Lord *Combermere* (Jeneral *Stapleton Cotton*) świeżo z Anglii wysłany, wyjechał do północnych prowincy po swoim przybyciu do Kalkuty. Wieści rozsiane o wojnie z Birmanami i duch wojskowy mieszkańców tych prowincy, łącznie z nieukontentowaniem wojskowych dowódców, obrażonych iż są podlegli wraz z nayliczszymi kupcami tymże samym przepisom, rozsiały zaród nowęj wojny.

(Et.)

— Dnia 15 b. m. w cyrku *PP. Frankonich* wystawiono pożar miasta *Salins*. Ponieważ w sztuce téj bardzo wiele wchodzi faierwerków, dla bezpieczeństwa przeto dwóch pompiarzy zostae przez całą noc w gmachu na straży. Ci zasnęli i dopiero około pierwszęj po północy dym gęsty ich obudził; ogień tak się już wtedy rozszerzył, iż ieden z tych ludzi oknem ratować się musiał. Lubo spieszny był ratunek, iednak ognia łatwo ugasić nie można było, — miał bowiem aż nadto materiałów palnych. Ponieważ stajnie oddalone są nieco od cyrku dlatego ie łatwiej uratowano. Domyślają się iż kawał iakiego faierwerku zapalił się i taki pożar wzniecił.

— Donoszą z Rzymu że młody *Xiąże Piombino* (syn *Xiążny Łuki*) zaślubił córkę *Xiążny Florydii* wdowę po Królu neapolitańskim *Ferdynandzie*.

(Et.)

— Pewien Par Francyi, który nie chciał imienia swego ogłosić publiczności, wydał przedwczesne swoje zdanie o prawie o substytucyach: celem jego iest zastosować prawo do arystokracji dawnęj i nowęj; wnosi więc dodanie następującego artykułu.

„ Rozporządzenia tego prawa zastosowane będą tylko do spadku w familiach dawnęj i nowęj szlachty, utrzymanęj 71 artykułem konstytucyi, a która w razie sprzeczkki ztwardzona byłaby przez naszą Kommissyą do uznania tytułów.“ Lecz przyda-

ie —, w chwili w którejby wyłączono z pod prawa powszechnego iedną klasę obywateli, wypadałoby udzielić im prawa wyścicia z téj klasy; — wnosi więc drugi artykuł w tych słowach.

„ Kommissya nasza będzie mogła wydawać patenta nieszlachectwa, tym którzy ich zażądaia.“

Jeżeli to zdanie iest żartem, przyznać należy, że iest dowcipnem, lecz w przeciwnym razie, autor wart otrzymać patent wynalezenia, za atrybucye uienne, które chce nadać Radzie Kommissyi tytułów. Aż dotąd ze stanu mieyskiego przechodzono do szlacheckiego; dla czegożby nie miaroz stan szlacheckiego do mieyskiego przechodzić? Przez uszlachcenie przypuszczamy wszystkich naszych potomków do téj godności; z tegoż samego powodu powinno być wolno poniżać siebie i potomstwo: — z czasem zapewno akademie będą mogły wydawać patenta na rozum i na glupstwo.

(Dr. Bl.)

z Londynu 18 Marca.

— Gazeta dworska znów donosi o 46 bankrutach.

Wpłynęło do obecny chwili 13,079 f. s. dla biednych tkaczów iedwabiu w Szpitalu *field*.

— Dnia 10 b. m. *P. Canning* chwalił rząd francuzki z powodu gorliwości jego o zniesienie handlu murzynami. Uskarżano się iż w *Nantes* uzbraiano statki do handlu wspomnionego, lecz w ostatnich dniach nadszedł rozkaz z Paryża, i okręt ieden zatrzymano. J Hiszpański rząd także posłał rozkaz do wyspy Kuba, a skoro ten wykonany zostanie, położy koniec handlowi w tamtych stronach.

— Przy tegorocznych wyborach Rektora uniwersytetu w *Aberdeen* *P. Hume* nie utrzymał się; — w miejsce jego obrany został Rektorem professor *Gregor M'Gregor*.

— Dnia 10 spuszczone z warsztatu naywiększy statek pocztowy parny, iaki tylko kiedykolwiek zbudowano w Anglii. Obejmuie on ładunku 5,500 beczek, nazywa się *Shannon*. Odbywać będzie podróż między Londynem i *Dublinem*, potrzebując do tego 72 godzin czasu. Prócz ładunku 260 beczek, zabierać może 200 podróżnych i mnóstwo wozów i koni.

— Pewien Irlandzki dziennik, *Kilkenny Moderator*, zapewnia, iż pewien szlachcic irlandzki, *P. Butler*, zajmuie się w téj chwili wystawieniem pułku irlandzkiego na usługi Króla *Jmci* neapolitańskiego.

— Ostatnie listy z Stanów Zjednoczonych donoszą o naradach Senatu nad kongresem w *Panama*. Wszystkie rzeczpospolite Ameryki Południowę wezwwały, każda z osobna, gabinet *Washingtonu*, aby do tego zgromadzenia należał; lecz zdaie się iż Amerykanie doznają wielkięj trudności w skutecznieniu tego żądania. Cóżkolwiek bądź, listy z *Panama* donoszą nad iakiemi głównymi punktami kongress naradzać się będzie. Podług tych listów zdaie się że Amerykanie Południowi myślą przedsięwziąć kroki nieprzyjacielskie przeciw *Hiszpanii*, a po wyprawie do wyspy *Kuba*, uderzą naypierw na wyspy *Kanaryjskie*.

— Doktor *Spurzheim*, otworzył w Londynie 8 Marca nowy kurs frenologii. Liczne grono słuchaczów zapełniło salę. Przybył profesor z wielkim doбором czaszek ludzkich: jego wstęp do kursów mocno obudził ciekawość, przez częste zastosowanie systematu *Galla* do wielu zdarzeń politycznych za naszych czasów.